

**ДОСЛІДЖЕННЯ МОВЛЕННЄВОЇ
ХАРАКТЕРИСТИКИ ПЕРСОНАЖУ
(НА МАТЕРІАЛІ ХУДОЖНЬОГО БЕСТСЕЛЕРУ «АЛАДДІН»)**

Ройко Д. Д.

студентка 2-го курсу

*Криворізького державного педагогічного університету
м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна*

Давиденко Н. І.

*асистент кафедри перекладу та слов'янської філології
Криворізького державного педагогічного університету
м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область, Україна*

Образ героя художнього твору складається з безлічі факторів: характер, зовнішність, професія, захоплення, коло знайомств, ставлення до себе та оточуючих. Один з головних аспектів – це мова персонажа, що повною мірою розкриває і його внутрішній світ, і спосіб життя. Мовленнєва характеристика (мовний портрет) – показ індивідуальних особливостей персонажів літературного твору за допомогою їхньої мови (особливого добору слів, виразів, мовних зворотів тощо як засобу

художнього зображення дійових осіб) та опису манери мовлення [1, с. 132].

Актуальність теми полягає в тому, що наразі кінофільми швидко поширюються по всьому світу і мають чималий вплив на формування як манери спілкування, так і характеру глядачів, при чому персонажі стають все більш складними та багатограними.

Практичну частину дослідження виконано на матеріалі художнього бестселеру *Aladdin* (2019). Для аналізу обрано мовлення двох героїв: протагоніста Аладдіна, загальним обсягом 322 репліки, та його друга Джина – 168 реплік. Дослідження мовленнєвої характеристики проведено, базуючись на класифікації В. Шмідт [2].

З'ясовано, що Аладдін відноситься до архетипу «Спокусник» [2, с. 172], якому притаманні наступні особливості поведінки:

- вважає принцесу рівною чоловікам та вірить в те, що вона здатна досягти своєї мети (*I hope you find what you're looking for*);
- має романтичну вдачу (*When did you last let your heart decide? / I'm in a whole new world with you*);
- підтримує (*Look at me. You can do this*);
- ділиться порадами (*Sometimes, you just have to see it from a different perspective*);
- говорить компліменти (*She is smart, and kind, and so beautiful*);
- заохочує Жасмін до ризику (*Sometimes, Princess... sometimes, you just have to take a risk*).

Мовленню Аладдіна притаманні такі ознаки:

- мудрі зауваження (*If you don't have anything, you have to act like you own everything / People don't see the real you when you're royalty*);
- вигуки (*Uh-oh! Whoa! No! Oh!*);
- непоширенні речення (*We're alive. I think. Thank you, Carpet. Abu. How did you...?*);
- велика кількість питальних речень, з метою дізнатися нове (*So, how does it work? / Why don't you just set yourself free?*);
- повтори в моменти хвилювання (*We have jams! Yes, jams! Yam jams, fig jams / A moment with you, a moment*);
- порівняння (*I'm like a shooting star*);
- епітети (*magic carpet ride / fantastic point of view / a thrilling chase*).

Наступний персонаж, Джин, відноситься до архетипу «Блазень» [2, с. 161].

Особливості поведінки:

- дотепний, любить жартувати (*There's a lot of gray area in «make me a prince». I could just make you a prince*);
- любить розваги (*This is a party. Do not mess this up for me. Okay? I like to party. / I would love to travel the world*);

– авантюрний, завжди має безліч ідей (*I'm feeling a periwinkle. No! Chartreuse. Cerise! Ah! The lines are all wrong*);

– одягається не належно до свого віку (*Do we need the top knot? That's my little cherry on top!*).

Мовленню Джина притаманні такі ознаки:

– вживання поширених, складнопідрядних речень (*Now, I usually don't have to go through all of this... because by the time the guy gets to me, he pretty much knows what he wants... and it generally has to do with tons of money and power!*);

– наявність розмовних скорочень (*Nope, brass! Sorta the problem with the genie life*);

– вигуки (*Hey! Hold yourself, kid! Whoa!*);

– використання спонування *Come on*, що вказує на його енергійність та бажання залучити оточуючих до дії (*Come on, Genie!/ Come on, wake up! / Come on, kid!*);

– часте використання лексем *Okay* та *Right*, що характеризує його, як неконфліктну персону (*Royalty was the right idea, okay? / But that's a good thing, right?*)

Робимо висновок, що персонажі відрізняються один від одного. Аладдін висловлюється коротко, зрозуміло, в той час як Джин навпаки, говорить досить емоційно, використовуючи складні речення. Але завдяки таким особливостям мовлення вони доповнюють один одного. Відносини героїв між собою досить динамічні: починаються з ролей хазяїна та слуги, а завершуються тим, що Аладдін та Джин допомагають один одному та стають друзями.

Література:

1. Ганич І. Д., Олійник І. С. Словник лінгвістичних термінів. Київ: Вища школа, 1985. 360 с.
2. Schmidt V. The 45 Master Characters. Cincinnati, Ohio: Writers Digest Books, 2007. 338 p.
3. Aladdin / Аладдін (2019). URL: <https://fmovies.co/film/aladdin-28645?play=1>

